Философия ғылымдарының докторы, профессор Ғабитов Тұрсын Хафизұлының 70 жылдық мерейтойына арналған «Дәстүрлі қазақ мәдениеті және қазіргі кезең» атты халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция материалдары. 22 қараша 2017 ж. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 170 бет.

ISBN 978-601-04-3207-9

Еңбекте әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Философия және саясаттану факультеті Дінтану және мәдениеттану кафедрасы ұйымдастырған «Дәстүрлі қазақ мәдениеті және қазіргі кезең» атты халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция материалдары жинақталған.

ISBN 978-601-04-3207-9

МАЗМҰНЫ

Eero Tarasti. To Professor Tursun Gabitov at his 70th anniversary 3
Нысанбаев Ә.Н., Сатершинов Б.М. Мәдениеттану майталманы 4
Мырзалы С.К., Анасова К.Т., Курманбаева Л.Т. Культура спасет мир 6
Рысбекова Ш.С. Кафедрада Турсын Хафизович бар 9
Аскар Л.Ә., Аташ Б.М. Ұлағатты ұстаз – ғалымның тәлімі 12
Затов Қ.А. Ұстаздық еткен жалықпас 13
Масалимова А.Р., Бөкебаев Б. Мәдениеттану ғылымының бәйтерегі 15
Зейнуллин Р., Өсербаев Е. Ұлағатты ұстаз ....

КЕҢІСТІК АЯСЫ МЕН УАҚЫТ АҒЫНЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ МӘДЕНИЕТІ

Сатершинов Б.М, Әбдіраманова А. Қазақстанның көркем мәдениеті және этноэстетиканың кейбір өзекті мәселелері 16
Құрманалиева А.Д., Басқынбаева Н.К. Қазақстандағы мәдениеттанулық ғылымның қазіргі жай-күйі мен даму көкжиектері 19
Нұрмұратов С.Е., Аймұратов С.Б Дәстүрлі қоғамның этикалық құндылықтарының дүниетанымдық маңызы 23
Рысбекова Ш.С. Основные противоречия, особенности и теории идентификационных процессов в информационном обществе 27
Құлайбергенов С.Е., Молдабеков Ж.Ж., Исмағамбетова З.Н., Мәдени мұра – ұрпақтар сабақтастығының негізі 30
Абишева А.К., Абдулина Н.А., Традиционные ценности казахов кочевого периода 33
Омарова Г.С. Түркі әлемін біріктіретін рухани негіздер 36
Мұханбет Ә.А. Дәстүрлі қазақ ауылының тарихи маңызды белгілері 40
Әбікенов Ж.О. Сыр өңіріндегі мәдени құндылықтар негізінде аймақтық туризмді дамытудың бағытттары 43
Тутинова Н.Е. Батырлар жырындағы қазақ-жоңғар байланыстары 46
Тутинова Н.Е. Межнациональное согласие и межконфессиональная толерантность в Казахстане 50
Қантарбаева Ж.У., Мұрғабаева А.С. Жаһандану аясындағы қазақ мәдениетінің рөлі 52
Өмірбекова Ә.Ө. Ұлттық өзіндік сана – тәуелсіздік тірегі 54
Камалова Ф.Б., Кантарбаева Ж.У. Нарымбаев Қ.Д. Межнациональное согласие и межконфессиональная толерантность в Казахстане 56
Тукбаева Л.М., Шалғынбай Ж.Қ. Шутенова С.С., Ұлттық код – рухани жаңғырудың негізгі тірегі 58

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МӘДЕНИЕТТАНУ: ӘДІСНАМА ЖӘНЕ ӘДІСТЕМЕЛІК МӘСЕЛЕЛЕР

Масалимова А.Р., Даулетова Г.О. Қоғамдық жаңғыру үдерісіндегі символикалық құбылыстарды зерттеу әдіснамасы 61
Габитов Т.Х., Казахстан нуждается в современных культурологах 64
Байтенова Н.Ж. Вопросы религиозного и религиоведческого образования профилактика радикализации молодежи 68
Құрманалиева А.Д. Асан А. Қазіргі ислам әлеміндегі мемлекеттік-конфессионалдық қатынастар 71
Мұсатаев С.Ш. Рухани жаңғыру мен ұлттық кодты сақтаудағы төл мәдениеттің рөлі 75
Бейсенов Б.Қ., Игисенова А.Р. ТМД елдеріндегі діни жағдай: ұқсастық және ерекшелік 78
Ғабитов Т.Х., Жексембі Ә.А. Қазақ күй өнерінің мәдени бастаулары 83
Канагатова А.М, Сапарова Д.Р. Культурное пространство цифрового поколения: генезис и трансформация 87
Абдужаппаров Р.Н., Назарбек Қ.Ж. Дәстүрлі емес діни ағымдар және олардың белең алу көріністері 89
Бекежан Ө.Қ. Киберкеңістіктегі қазақ мәдениеті: ерекшелігі және проблемалары. 92
Мухабаев Н.Ж. Қазіргі қазақ қоғамындағы еңбек этикасының рөлі 94
Аликбаева М.Б. Мәдениеттанулық пәндерді оқытудың қажеттілігі мен маңыздылығы 97
Бияздықова К.Ә. Қазақ мәдениетін оқытудың инновациялық әдістері 100
Бағашаров Қ.С. Елімізде неке мәселесі реттеуді қажет етуде 102
Аблаева Г.К. Культурное пространство Казахстана: Союз государства, бизнеса профсоюзов 103
Шамахай С. «Құпия шежіре» мәнмәтініндегі рухани құндылықтар 108

қылыш сыйға тартты (Омбы мұражайына тапсырылған). Сыр бойы мен Жетісу жерін сыртқы жаудан азат етуде көрсеткен ерліктері үшін ел аузында Ер Олжабай атанды. Ол Абылай ханнын елшісі ретінде бірнеше рет Ресейге барған. 1762 ж. Батыс Сібірдің орманды даласын қыстауды, Құлынды даласында мал төлдетуді сұрап, Екатерина II–ге хат жазған. Ерейменде Олжабай батыр асуы, Олжабай батыр сөресі деген жерлер бар. Ресейден қоныс аударған шаруалардың Благодатное село (қазіргі Қарағанды облысында) жергілікті халық аузында Олжабай батыр ауылы аталып кеткен. Олжабай батырдың ерлігін Жаяу Мұса, Көтеш, Сақау ақындар жырлаған. Орталық Қазақстанды зерттеген орыс ғалымдарының еңбектерінде де Олжабай батырға байланысты тарихи оқиғалар жиі кездеседі.

Ауыз әдебиетінің бір құрамы тарихи жырларды тарихымызды зерттеуде жазба, архив құжаттарымен қатар, сондай дәрежеде пайдалану ғылымда көптеген жетістіктерге жеткізетінін баса айтқымыз келеді. Екі ел арасындағы тарихи оқиғалар қазақ елінің батырлары мен ақын–жырауларды ел үшін, жер үшін жырлаған өлең–жырлары арқылы көптеген мәлімет аламыз. Бұл тарихи жырлар қазақ халқының тарихында өшпестей із қалдырады. Әрине, мұндай деректермен зерттеу жұмыстарын жүргізу, оларды халық арасында насихаттау тарихи танымымызды кеңейтіп, ұлттық құндылығымызды бағалауға игі әсерін тигізеді.

Әдебиеттер:

1. Досмұхамедұлы Х., «Аламан». – Алматы, 1991. – 26–27 б.
2. Қазақ хандығы дәуіріндегі әдебиет: жоғары оқу орындары филология,журналистика фак.студ.арналған хрестоматиялық оқу құралы / құраст. М. Мағауин. – Алматы : Ана тілі, –1993 – 4–ші кітап. – 176 б.
3. Сүйіншәлиев Х. Қазақ әдебиеті. XVIII –XIX ғасырлар. Алматы: Мектеп, 1981. –180 б.
4. Мұхтар Мағауин. Қазақ тарихының әліппесі. Алматы «Қазақстан» 1995, –117 б.
5. Бес ғасыр жырлайды. Ай, заман –ай, заман –ай. Алматы: 1985
6. Омари Ж. Бұқар Жырау: он екі тарих / Жамбыл Омари. – Қарағанды : Қарағанды обл. мәдениет басқармасы, 1994 – .1–ші кітап : XVIII ғасыр. – 1994. – 333 б.
7. Тарихи тұлғалар. Танымдық – көпшілік басылым. Мектеп жасындағы оқушылар мен көпшілікке арналған. Құрастырушы: Тоғысбаев Б. Сужикова А. – Алматы. "Алматыкітап баспасы", 2009

МЕЖНАЦИОНАЛЬНОЕ СОГЛАСИЕ И МЕЖКОНФЕССИОНАЛЬНАЯ ТОЛЕРАНТНОСТЬ В КАЗАХСТАНЕ

Тутинова Н.Е.
PhD докторант Казахского национального университета имени аль-Фараби
(Алматы)

Мейрбаев Б.Б.
кандидат философских наук, и.о. доцента
(Алматы)

Разделение людей, живущих на Земле, по языку, традициям и другим общим признакам на нации, а по верованиям и убеждениям - на религии является естественным явлением, сформированным веками со времен появления человечества. Жизненной закономерностью является и наличие у каждой группы собственных интересов и разнообразных взглядов на жизнь.

Историческая правда в том, что при неизбежном зарождении межнациональных, межрелигиозных, межгосударственных разногласий появляется угроза гибели тысяч безвинных человеческих жизней, желающих жить в мире. Межэтническое и межрелигиозное согласие являются важнейшими элементами стабильности всякого общества. За последнее время мир стал свидетелем многих этнических и религиозных конфликтов и столкновений. Поэтому очень ценным достоянием нашей страны является согласие в этнической и религиозной сферах, которое отмечается и отечественными, и зарубежными экспертами и аналитиками.

Межэтническое согласие является достоянием казахстанского общества, которое является важнейшей и неотъемлемой частью истории суверенной государства, и в большей степени состоялось благодаря достаточно эффективной деятельности центральных и местных государственных органов, Ассамблеи народа Казахстана и целому ряду других факторов. Сегодня основная масса населения страны открыто говорит о благополучии в межнациональной сфере, ставит вопросы этнической защищенности в государстве и осуществляет отпор проявлениям бытового национализма.

Решающим фактором обеспечения поликонфессионального развития Казахстана стала толерантность. Следует отметить, принцип толерантности является не только нормой политической культуры, но и одним из ключевых принципов государства. Как подчеркивает Президент, «в годы независимости, принимая Конституцию и наши законы, мы всегда учитывали нашу

Философия ғылымдарының докторы, профессор

ГАБИТОВ ТҰРСЫН ХАФИЗҰЛЫНЫҢ

70 жылдық мерейтойына арналған

«ДӘСТҮРЛІ ҚАЗАҚ МӘДЕНИЕТІ ЖӘНЕ ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢ»

атты халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

международной научно-методической конференции

«ТРАДИЦИОННАЯ КАЗАХСКАЯ КУЛЬТУРА И СОВРЕМЕННОСТЬ»,

посвященной 70-летию профессора,

доктора философских наук

ГАБИТОВА ТУРСУНА ХАФИЗОВИЧА

MATERIALS

of the international scientific and methodological conference

«TRADITIONAL KAZAKH CULTURE AND MODERNITY»,

devoted to the 70th anniversary of doctor of philosophy sciences, professor

TURSUN GABITOV

Алматы 2018